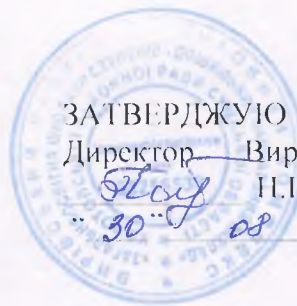

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою Вирівського
НВК "ЗОШ І-ІІ ст. - ДНЗ"
Протокол № 1 від 30.08.2019

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вирівського НВК
І. ПАЛЬЧУН
30.08.2019

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Вирівського навчально-виховного комплексу
«загальноосвітня школа
І-ІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області
на 2019-2020 н.р.**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа
I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області

РОЗДІЛ I

ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Повна назва закладу - Вирівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» Конотопської районної ради Сумської області, скорочена – Вирівський НВК «ЗОШ I-II ст. - ДНЗ».

Юридична адреса Вирівського НВК «ЗОШ I-II ст. - ДНЗ»: 41630 Сумська обл., Конотопський р-н., с.Вирівка, вул.Центральна, 29, тел.(05447)50337

Вирівський навчально-виховний комплекс «загальноосвітня школа I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» (надалі - НВК), є юридичною особою, має печатку і штамп встановленого зразка. Засновником (власником) НВК є Конотопська районна рада Сумської області. Є неприбутковою організацією.

Призначення НВК полягає в наданні якісної базової середньої освіти дітям шкільного віку мікрорайону закладу, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основними завданнями навчально-виховного комплексу є:

- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;

- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців;

- виховання школяра як громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір, приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;

- формування у школярів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання;

- упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;

- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;

- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;

- виховання школяра як людини моральної, відповідальної, людини культурної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе.

Заклад у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту" іншими законодавчими актами України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, власним Статутом.

НВК самостійно приймає рішення і здійснює діяльність в межах своєї компетенції, передбаченої законодавством України та власним Статутом.

Школа — це простір для життя дитини; тут вона не готується до життя, а повноцінно живе, і тому вся діяльність навчального закладу вибудовується так, щоб сприяти становленню особистості як творця і проєктувальника власного життя, гармонізації і гуманізації відносин між учнями і педагогами, школою і родиною, ґрунтуючись на ідеї самоцінності дитинства, діалогу, усвідомленого вибору особистого життєвого шляху.

Цілі та задачі освітнього процесу НВК

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем НВК в освітньому просторі району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед закладом поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, базової середньої загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту.

2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.

3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.

4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.

5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.

7. Проведення агестації та сертифікації педагогів.

8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази НВК.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;

- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;

- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;

- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Ступенева система освіти реалізується на підставі відповідних освітніх програм початкової та основної школи.

Освітня програма закладу освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання); окремі предмети; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

Основним документом, що регулює навчально-виховний процес, є навчальний план, що складається на основі освітньої програми закладу.

У навчальному плані конкретизується варіативна частина державних стандартів освіти. Індивідуалізація і диференціація навчання у закладі забезпечуються шляхом реалізації інваріативної та варіативної частини.

Реалізація освітньої програми НВК здійснюється через два рівні освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки та базова середня освіта тривалістю п'ять років.

РОЗДІЛ II

Опис "моделі" випускника закладу

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими. Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення. Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоїв загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

РОЗДІЛ III

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Освітня програма початкової освіти має забезпечити навичками та вміннями читання, письма і рахунку, початки морально-етичного виховання, естетичного, інтелектуального і фізичного розвитку та трудової підготовки учнів. Оволодіння іноземною мовою в початковій школі стало обов'язковим. Опанування цих програм створює фундамент для продовження навчання за освітньою програмою основної школи. Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму для початкових класів закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових **компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну

діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініціативних ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програма інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковою для використання в закладі.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

3.1. Освітня програма 1-2 класів

Освітня програма для 1-2 класів розроблена на виконання ст. 64 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти, рішення колегії Міністерства освіти і науки України (протокол №2/2-2 від 22.02.2018), наказу МОН України від 21.03.2018р. №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», «Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти» за редакцією О.Я.САВЧЕНКО, яка схвалена Колегією Міністерства освіти і науки України 21.03.2018 № 268.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів всіх ключових компетентностей. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово.

критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Навчальний план містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, та варіативний складник, у якому передбачені години на вивчення предметів інваріантного складника.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 1-2 класів (додається).

Зміст початкової освіти структурується за такими освітніми галузями: «Мовно-літературна», «Іншомовна», «Математична», «Я досліджую світ» «Технологічна», «Мистецька», «Фізкультурна».

Освітні галузі у навчальному плані представлені через навчальні предмети.

«Мовно-літературна»: 1 клас - інтегрований курс «Навчання грамоти», який передбачає часовий розподіл програмового матеріалу в межах 7 годин на тиждень; 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Для підсилення вивчення предмету інваріантної складової на навчання української мови в 1,2 класах додатково відведено по 1 годині з варіативної складової навчального плану;

"Іншомовна" реалізується через навчальний предмет «Англійська мова» та забезпечує виконання завдань освітньої галузі «Мовно-літературна», які стосуються іншомовної освіти і не передбачає інтегрування в інші освітні галузі. На вивчення англійської мови у 1 класі відводиться 2 години на тиждень, у 2 класі – 3 години на тиждень.

В організації роботи над програмою освітньої галузі **«Математична»** передбачено вивчення окремого навчального предмета «Математика».

«Я досліджую світ» (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі) реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ».

Зміст освітньої галузі **«Технологічна»** реалізовується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Освітня галузь **«Інформатична»** реалізовується через навчальний предмет Інформатика.

Зміст освітньої галузі **«Мистецька»** реалізовується через інтегрований предмет "Мистецтво".

Освітню галузь **«Фізкультурна»** у навчальному плані представлено навчальним предметом «Фізична культура».

Загальний обсяг навчального навантаження орієнтовно складас для учнів 1 класу - 805 годин/навчальний рік , 2 класу - 875 годин/навчальний рік.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 1 клас - 35 хвилин, 2 клас - 40 хвилин.

3.2. Освітня програма 3-4 класів

Програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», наказу МОН України від 20.04.2018р. №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня.

У навчальному плані враховані реальні можливості закладу по забезпеченню навчально-виховного процесу за 5-денним навчанням, з українською мовою навчання.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 3-4 класів (додається).

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь "**Мови і літератури**" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "**Математика**", "**Природознавство**" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "**Суспільствознавство**" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "**Здоров'я і фізична культура**" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "**Технології**" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "**Мистецтво**" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво".

Враховуючи потреби учнів, із варіативної складової використано години на вивчення курсів за вибором:

- «Риторика» 3 клас (1 год.), з метою формування особистості, яка б володіла знаннями, вміннями і навичками ефективного спілкування, збагачувала свій комунікативний досвід, зберігала культурно-мовленнєві традиції українського народу;

- "Розвиток продуктивного мислення" 3 клас (1 год.), з метою розвитку основних аспектів розумової діяльності та формування мислення дітей на систематичній основі.

Учні 4 класу будуть навчатися за індивідуальною формою навчання відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 р. № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за N 852/33823).

Загальний обсяг навчального навантаження орієнтовно складас для учнів 3класу - 910 годин/навчальний рік , 4 класу - індивідуальна форма навчання за демографічною ситуацією.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувано санітарно-гігієнічні норми. Тривалість уроку становить у 3-4 класах 40 хвилин.

РОЗДІЛ IV

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітня програма **основної школи** забезпечує оволодіння державною, рідною та іноземними мовами, базовими знаннями з природничо-математичних предметів, природознавства, вагомими надбаннями історії, літератури, мистецтва; реалізує трудову підготовку, належний інтелектуальний та фізичний розвиток, що створює базу для всебічного розвитку особистості, для професійного самовизначення, стимулює засвоєння визначеного суспільними, національно-культурними потребами обсягу знань про природу, людину і суспільство, здійснення екологічного виховання, фізичного удосконалення. Навчанню іноземних мов приділяється особливо велика увага.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти **II ступеня (базова середня освіта)** розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти .

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення подані в рамках навчальних планів (додається);
- подано форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані II ступеня (додається) .

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Навчальний план буде реалізовуватися через освітні галузі:

«Мови і літератури» – через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Англійська мова», «Зарубіжна література».

«Суспільствознавство»: «Історія України (Вступ до історії)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства»;

«Мистецтво» – через навчальні предмети: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Мистецтво»;

«Математика» – через навчальні предмети: «Математика», «Алгебра», «Геометрія»;

«Природознавство» – через предмети: «Природознавство», «Біологія», «Географія», «Фізика», «Хімія»;

«Технології» – через навчальні предмети: «Трудове навчання», «Інформатика»;

«Здоров'я і фізична культура» – через навчальні предмети: «Основи здоров'я», «Фізична культура».

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначена закладом з врахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівнем навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані закладу освіти.

З метою удосконалення орфографічних і пунктуаційних навичок, користування новим українським правописом у найрізноманітніших життєвих ситуаціях із варіативної складової використано години на вивчення курсу за вибором «Практикум з правопису української мови».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлено відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" (45 хвилин).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

РОЗДІЛ ІV

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПРОЦЕСАМИ

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України від 05.08.2019 № 1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н.р висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено інклюзивне навчання у 6 класі, де навчається 1 учениця з особливими освітніми потребами. Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені відповідні умови.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у 6 класі з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.0.2018 № 627, таблиця 18 (додається).

Команда супроводу розробляє комплексну програму розвитку для дитини з особливими освітніми потребами, що допомагає педагогічному колективу пристосувати середовище до потреб дитини.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (директор, заступник директора з навчальної роботи, працівники ІРЦ, вчителі, асистент вчителя) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Частиною ІІР є **індивідуальний навчальний план**, який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування (додається).

Протягом всього навчального року командою психолого-педагогічного супроводу здійснюється дітей з особливими освітніми потребами.

Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивному класі, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою. Учениця з ООП залучається до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

РОЗДІЛ V

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

РОЗДІЛ VI

ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів закладу у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; аналізу результатів участі учнів у ДПА

РОЗДІЛ VI

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітніх програм школи на 2019/2020 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника (розділ II).

РОЗДІЛ VII

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою.

2019/2020 навчальний рік розпочинається 2 вересня 2019 року та закінчується не пізніше 1 липня 2020 року.

Орієнтовна структура навчального року

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

I семестр – з 2 вересня по 27 грудня;

II семестр – з 13 січня по 25 травня.

Протягом навчального року для учнів проводитимуться канікули :

- осінні з 26 жовтня по 03 листопада 2019;

- зимові з 28 грудня по 12 січня 2020;

- весняні з 21 березня по 29 березня 2020.

Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів без врахування днів, коли діти припиняли навчання незалежних від них причин. Строки проведення канікул можуть змінюватися за погодженням відділу освіти Конотопської РДА.

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2020 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року. Перелік предметів для державної підсумкової атестації випускників основної школи, форма її проведення визначаються Міністерством освіти і науки України.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада закладу.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вирівського НВК

Н.ПАЛЬЧУН

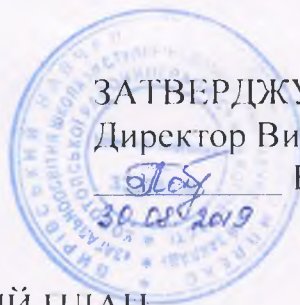
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області
для початкової школи (НУШ за Савченко)
на 2019 – 2020 навчальний рік

Назва освітньої галузі (предмети)	Класи	Кількість годин на тиждень у класах				Разом (28 уч.)
		1 (18уч.)	2 (10уч.)	3	4	
<i>Інваріантний складник</i>						
Мовно-літературна	Українська мова	7+1				14+2
	Українська мова Читання		7+1			
Іншомовна	Англійська мова	2	3			5
Математична	Математика	4	4			8
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна галузі	"Я досліджую світ"	3	3			6
Технологічна	Дизайн і технології	1	1			2
Інформатична	Інформатика	-	1			1
Мистецька	Мистецтво	2	2			4
Фізкультурна	Фізкультура*	3	3			6
	Усього	19+3+1	21+3+1			40+6+2
<i>Варіативний складник</i>						
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1			2
Загальнотижнева кількість навчальних годин		20+3	22+3			42+6
Гранично допустиме тижневе навантаження учня		20	22			42
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25			48

Заступник директора з НР

С.О.Скотар

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вирівського НВК

Н.ПАЛЬЧУН

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області
на 2019 – 2020 навчальний рік
(початкова школа)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом (16 уч.)
		1	2	3 (16 уч.)	4	
<i>Інваріантна складова</i>						
Мови і літератури	Українська мова			7		7
(мовний і літературний компоненти)	Іноземна мова (англійська)			2		2
Математика	Математика			4		4
Природознавство	Природознавство			2		2
Суспільствознавство	Я у світі			1		1
Мистецтво	Музичне мистецтво			1		1
	Образотворче мистецтво			1		1
Технології	Трудове навчання			1		1
	Інформатика			1		1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я			1		1
	Фізична культура			3		3
Разом				21+3		21+3
<i>Варіативна складова</i>						
Курси за вибором				2		2
«Риторика»				1		1
«Розвиток продуктивного мислення»				1		1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				23		23
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових				26		26

Заступник директора з НР

С.О.Скотар

ЗТВЕРДЖУЮ

Директор Вирівського НВК

Н.ПАЛЬЧУН

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

індивідуального навчання (за демографічною ситуацією)

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ

ступенів – дошкільний навчальний заклад»

Конотопської районної ради Сумської області

на 2019 – 2020 навчальний рік

(початкова школа - 4 клас)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі			Разом (3 уч.)
		4 клас (3 уч.)			
		Скрипка О.	Тищенко А.	Пономарьов О.	
Мови і літератури	Українська мова	1,5	1,5	1,5	4,5
(мовний і літературний компоненти)	Іноземна мова (англійська)	0,5	0,5	0,5	1,5
Математика	Математика	1	1	1	3
Природознавство	Природознавство	0,25	0,25	0,25	0,75
Суспільствознавство	Я у світі	0,25	0,25	0,25	0,75
Мистецтво	Музичне мистецтво	0,25	0,25	0,25	0,75
	Образотворче мистецтво	0,25	0,25	0,25	0,75
Технології	Трудове навчання	0,25	0,25	0,25	0,75
	Інформатика	0,25	0,25	0,25	0,75
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,25	0,25	0,25	0,75
	Фізична культура	0,25	0,25	0,25	0,75
Разом		5	5	5	14,5+0,75
Варіативна складова		–	–	–	
Курси за вибором		–	–	–	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				14,5	14,5
Сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових				15	15

Заступник директора з НР

С.О.Скотар

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вирівського НВК

Н.ПАЛЬЧУН

30.08.2019

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області
на 2019 – 2020 навчальний рік
(основна школа)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень					Разом (50 уч.)
		5 клас (9 уч.)	6 клас (8 уч.)	7 клас (13 уч.)	8 клас (10 уч.)	9 клас (10 уч.)	
<i>Інваріантна складова</i>							
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	13,5
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Перша іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	6
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Мистецтво	-	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	7
	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3	136,5+15
<i>Варіативна складова</i>							
Практикум з правопису української мови		-	-	-	1	1	2
І гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	157
Всього фінансується		23,5+3	26,5+3	28+3	29,5+3	31+3	138,5+15

Заступник директора з НР

С.О.Скотар

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вирівського НВК
Н.І.Пальчун

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ
ступенів – дошкільний заклад»

Конотопської районної ради Сумської області
на 2019 – 2020 навчальний рік

(для дитини, з інтелектуальними порушеннями)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9 клас (1 уч.)	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	
	Українська література	1	
Суспільствознавство	Історія України	1	
	Я у Світі	-	
Математика	Математика	2	
Природознавство	Природознавство	0.5	
	Географія	0.5	
	Фізика і хімія в побуті	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво		
	Образотворче мистецтво		
Технології	Трудове навчання	1	
	Інформатика	1	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	
	Фізична культура	2	
	Разом	13	
<i>Корекційно- розвиткові заняття</i>	Соціально-побутове орієнтування	1	
Гранично допустиме навантаження		14	

Заступник директора з НР

С.О.Скотар

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Вирівського НВК

П.ПАЛЬЧУН

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Вирівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»
Конотопської районної ради Сумської області
для учениці 6 класу Гончаренко Анастасії,
яка навчається в інклюзивному класі за модифікованою програмою
на 2019 – 2020 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 6 інклюзивному класі	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	-	-
	Я у світі	-	-
	Основи правознавства	-	-
Математика	Математика	5	5
Природознавство	Природознавство	1	1
	Географія	2	2
	Фізика і хімія в побуті	-	-
Мистецтво	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	6	6
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	2	2
Разом		25	25
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	1	1
Додаткові години на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-
Гранично допустиме тижневе навантаження учня		28	28

Заступник директора з НР

С.О.Скотар